

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a személyesen eljáró felperesnek a dr. Éliás Sára ügyvéd által képviselt alperes ellen elmaradt munkabér megfizetése iránt a Fővárosi Munkaügyi Bíróságnál 31.M.1012/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.444/2008/7. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.444/2008/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Az alperes köteles az állam javára 69.588(hatvankilencezer-ötszáznyolcvannyolc) forint felülvizsgálati eljárási illetéket megfizetni.

I n d o k o l á s :

A felperes - aki 1993. január 1-jétől házfelügyelő munkakörben állt az alperes alkalmazásában - a pontosított keresetében, 3 évre visszamenőleg, az általa folyamatosan ellátott liftügyelet alapján a mindenkor órábéra 40 %-ának megfelelő ügyeleti díj megfizetésére kérte kötelezni az alperest. A Fővárosi Munkaügyi Bíróság 31.M.1012/2007/18. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy munkabérként fizessen meg a felperesnek 1.159.786 forintot, az ezt meghaladó keresetet elutasította. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperes épületében a lift vészcsengője a felperes által használt szolgálati lakás melletti falra volt kikötve, a lift kulcsai 2007. január 31-éig a házfelügyelőnél voltak. A felperest, ha nem tartózkodott otthon, a liftügyelet ellátásában a felesége helyettesítette. A peres felek által 1993. január 4-én aláírt munkaszerződés rögzítette, hogy a felperes „személyi alapbéra havi 15.000 forint, a munkakörét teljes munkaidőben heti 40 órában végzi”. A felperes a liftügyelet ellátásáért külön díjazást kapott, amely 1996-tól az alapbérébe beépítésre került. A munkaügyi bíróság a becsatolt okiratok alapján megállapította, hogy az 1998. január 18-án aláírt munkaköri leírás tartalma szerint a felperesnek a felvonókezelői feladatai ellátása során a felvonókezelői vizsgának megfelelően kellett eljárnia. A 2004. október 1-jei munkaköri leírás a felperes feladatai között sorolta fel a felvonókezelői ügyeleti feladatokat ellátását. A felvonó meghibásodása esetén a karbantartónak azonnal jeleznie, távolléte alatt a saját helyettesítéséről gondoskodnia kellett, az ügyelet átadását-átvételét az ügyeleti naplóban volt köteles rögzíteni. A 2007. február 1-jétől a felperes munkaideje heti 4 órára csökkent, már csak gondnoki feladatai maradtak, a liftügyelet ellátására az alperes egy céggel szerződött. Az elsőfokú bíróság által levont jogkövetkeztetés szerint a felperes - bár a munkaköri leírásában felvonókezelői ügyelet szerepelt - készenlétet, és nem ügyeletet teljesített, mivel az ezzel kapcsolatos feladatot a

lakásában és nem a munkáltató által kijelölt más helyen kellett ellátnia. Miután a rendelkezésre állás készenlétnek minősült, a felperes csak 20 %-os pótlékra jogosult. A munkaügyi bíróság megállapította, hogy a felperes munkaszerződésében napi 8 órás munkaidőt határoztak meg, melyért minimálbérben részesült, amely nem foglalhatta magában a 20 %-nak megfelelő díjazást. A felperes bére 2006. július 1-jétől emelkedett, azonban a munkaszerződés-módosítás egyértelműen meghatározta, hogy az alapbér emelkedett ilyen összegre, és nem tartalmazta, hogy ez a készenlétért járó munkabért is magában foglalta-e. A bíróság álláspontja szerint a felperes által megjelölt napokra megilleti a 20 % mértékű bérpótlék, munkanapokon 16 órában, hétvégén 24 óra időtartamban. A bíróság elfogadta a felperes keresetpontosításában foglalt kimutatását, amelyre tekintettel 1.159.786 forint megfizetésére kötelezte az alperest. Az alperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Bíróság 59.Mf.636.444/2008/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét fellebbezett részében helybenhagyta. A jogerős ítélet indokolása szerint nem vitás, hogy a liftügylet - készenlét - a felperes munkaköri kötelezettségét képezte, ezt igazolták a munkaköri leírások. Tény, hogy a felperes a készenlétet - akár mentésre, akár meghibásodás bejelentésére került sor - ellátta. A másodfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy a társasházban néhány tulajdonos rendelkezett liftkezelői vizsgával, mert ez a tény a felperes készenléti díjra való jogosultságát csak abban az esetben befolyásolta volna, ha az alperes bizonyítja a mások által végzett munka pontos idejét. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az Mt. 129. § (6) bekezdése alapján a készenlétet az alperesnek kellett elrendelnie, melynek hiányát a perbeli esetben a munkaköri leírás pótolta. Az alperesnél munkaidő nyilvántartás nem volt, a felperes az Mt-ben foglalt jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget, a készenlét időtartama ezért a felperesi kimutatásnak megfelelően elfogadható volt. A másodfokú bíróság alaptalannak találta az alperes összezszerű kifogását, mert a felperes az általa szabadságon töltött napokra készenléti díjat nem igényelt. A másodfokú bíróság az alperes fellebbezésében előterjesztett részletfizetés iránti kérelmét - figyelemmel arra, hogy annak alátámasztására bizonyítékot nem csatolt - elutasította. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, és a felperes keresetének elutasítását kérte, másodlagos kérelme - amennyiben a felperes készenléti díjra volna jogosult - a perbeli időszakra, a jogszabályban meghatározott, havi maximum 168 órára eső készenléti díj, 404.712 forint díjra történő leszállítására irányult. Arra hivatkozott, hogy a társasház és a felperes között két szerződés jött létre 1993-ban, a munkaszerződés és a lakáshasználati szerződés, amely által a tényleges munkakört és a lakhatással járó liftügylet ellátását is egy okiratban szabályozták. A liftügylet a felperesnek nem a munkaviszonyával, hanem a lakhatásával függött össze, és kizárólag abból eredt. Az alperes álláspontja szerint a

liftügyletet a rávonatkozó speciális joganyag tükrében kell értelmezni a 113/1998. (VI.10.) Korm. rendelet alapján, ezáltal a munkajogi fogalomkörből való eltérőségét értékelni. Sérelmezte, hogy az eljáró bíróságok nem voltak figyelemmel arra, hogy a készenlét mennyiségét az Mt. 129. § (4) bekezdése maximálja, valamint, hogy a munkajogban nincs arra lehetőség, hogy a felperest a munkavégzésében a felesége helyettesítse. Álláspontja szerint a jogerős ítélet - mely a Pp. 220. § (1) bekezdésében foglaltakba ütköző - egyéni vállalkozása, családi- és magánélete mellett, alvás idejére is díjra jogosította a felperest. Kifogásolta, hogy nem állapítható meg, a másodfokú bíróság hol, és milyen formában utasította el a részletfizetés iránti kérelmét.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az első-, és a másodfokú ítélet „helybenhagyását” kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozottak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak [Pp. 275. § (1) bekezdés, 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH.2001/197., BH.2002/29.]. Az eljáró bíróságok a perben becsatolt munkaköri leírások alapján megalapozottan állapították meg, hogy a felperes munkaköri feladatai közé a liftügylet beletartozott. Ezen tevékenység ellátását SZ.E. és G.Z. tanúk a vallomásukban alátámasztották (jegyzőkönyv). Az eljáró bíróságok a felperes munkabérének vizsgálata során helyesen következtettek arra, hogy a felperes megállapított díjazása a liftügylet heti 40 órás munkaidőn túli ellátásáért nem határozott meg juttatást. Az alperes alaptalanul sérelmezte a felülvizsgálati kérelmében, hogy az eljáró bíróságok a munkáltató marasztalásakor figyelmen kívül hagyták az Mt. 129. § (4) bekezdésének azon rendelkezését, mely szerint a munkavállaló számára 1 hónapban, illetve 4 heti időszakban legfeljebb 168 óra készenlét rendelhető el. A másodfokú bíróság helytállóan következtetett arra, hogy az alperes a felperestől a liftügylettel kapcsolatos feladatok ellátását az utasításának megfelelően elvárta. A készenlét elrendelése a jogszabálynak megfelelő módon nem történt meg, azonban azt a felperes munkaköri leírásában rögzítették pótolták.

Nem helytálló az alperes érvelése, mely szerint a 113/1998. (VI.10.) Korm. rendeletben foglaltak a perbeli esetben irányadóak lettek volna. A hivatkozott, a felvonók és a mozgólépcsők építésügyi hatósági engedélyezéséről, üzemeltetéséről, ellenőrzéséről és az ellenőrökről szóló jogszabály rendelkezéseinek a munkavállaló és munkáltató között, a készenlėti díj elszámolására irányuló munkaügyi perben nincs jelentősége. Az alperes megalapozatlanul hivatkozott arra, hogy az eljáró bíróságok elfogadták a felperes azon eljárását, hogy a házastársát kérte meg az esetenkénti helyettesítésre. A felperes 2004. október 1-jén kelt munkaköri leírása szerint a gondnok „a társasházban biztosítja a

szükséges liftügyeletet, távolléte esetén helyettesítésről gondoskodik" (irat). Az eljárás során nem merült fel adat arra, hogy az alperes a felperes munkavégzésének időtartama alatt kifogásolta azon gyakorlatát, hogy az esetenkénti helyettesítésére a házastársát kérte meg. Az alperes a felülvizsgálati kérelmében alaptalanul sérelmezte a másodfokú bíróság határozatának a részletfizetés engedélyezését elutasító rendelkezése módját. A Pp. 217. § (3) bekezdés alapján a részletekben történő teljesítés iránti kérelem elutasításáról hozott döntésnek a másodfokú határozatba foglalása nem volt törvénysértő. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolt perköltsége nem merült fel, ezért arról a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.

Az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére.

Budapest, 2010. június 16.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Hajdu Edit s.k. előadó bíró, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. bíró

A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő